

Srovnání úpravy českého trestního práva a šariatského trestního práva - případová studie Saúdská Arábie

Abstrakt

Tato diplomová práce poskytuje komplexní srovnání východisek a základních atributů českého a šariatského trestního práva. Jejím záměrem je přiblížit aspekty islámské a kontinentální právní kultury ve vzájemné souvislosti. Jelikož je šariatské právo v současnosti diferencováno v závislosti na té které muslimské zemi, vedle klasické šari'yy je předmětem práce rovněž saúdskoarabská koncepce trestního práva. Právě Saúdská Arábie je totiž muslimskou zemí, jež z velké části zachovává tradiční šari'uu v platnosti dodnes.

Úvodní část práce se zaměřuje na prolomení tendenčního smýšlení založeného na skepsi ke komparabilitě obou kultur. Před samotným srovnáním trestněprávních úprav je tak čtenářům předkládán historický exkurz vývoje vztahů mezi Západem a světem islámu, které vůči svým vzájemným vlivům v průběhu dějin zdaleka nezůstaly imunní. Na tomto poli se práce předně zabývá působením Západu na politicko-právní uspořádání islámských zemí, jež lze považovat za markantní a z hlediska utváření právního rámce muslimských zemí za významné. Styčné body obou kultur totiž nalzáme nejen ve smyslu expanzionistickém a válečném, ale rovněž v pozitivním dopadu kontaktu těchto světů, co se týče vzájemného přejímání a inspirování v oblasti materiální i ideové.

Přesto vyvstává otázka, zda lze nalézt shodné či obdobné instituty v právních úpravách na první pohled tak odlišných. Odpověď na ni podává navazující a ústřední část diplomové práce zaměřená na komparaci samotného trestního práva, a to počínaje od pramenů, ze kterých oba právní modely čerpají. Zatímco právní podhoubí šariatského práva tvoří normy existující více než tisíciletí - podle islámské tradice zjevené Bohem a předurčené životní praxí Proroka Muhammada - české trestněprávní prameny jsou výsledkem poměrně pružně reagujícího, státem řízeného legislativního procesu. Na příkladu Saúdské Arábie, která normy klasické šari'yy většinou přejímá a v oblasti trestního práva je modifikuje pouze okrajově, je znázorněno šariatské trestní právo v praxi. Zatímco česká úprava svým okruhem trestním právem chráněných hodnot upřednostňuje člověka jako jednotlivce, primární funkcí šariatského práva je ochrana práv Božských a teprve v závěsu za tím jsou potírána jednání narušující práva lidská. Ačkoli koncepce a celkový kontext šariatské a české úpravy trestního práva vykazuje zjevně nepřekonatelnou rozdílnost, a to zvláště s ohledem na problematiku trestání, nelze popřít obdobný ráz trestněprávních norem zejména v jejich půdorysu. Poněkud překvapivě totiž obě úpravy z velké části shodně koncipují individuální objekty trestných činů a vcelku identicky

tak přistupují k ochraně jednotlivých zájmů chráněných konkrétními skutkovými podstatami trestných činů.

V samotném závěru práce je čtenářům předloženo pojednání o Huntingtonově vizi nevyhnutelného střetu civilizací, jenž se má dle jeho scénáře v nejvyostřenější podobě odehrát právě mezi Západem a světem islámu.

Klíčová slova

šariatské trestní právo, české trestní právo, Saúdská Arábie